

Aleg 215

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie zmiany etatu posad i płac personalu lekarskiego i funkcyjaryuszów administracyjnych krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, tudzież o dotyczących petycyach

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 21. listopada 1905 przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy:

petycę prymaryuszy kraj. szpitala powszechnego we Lwowie o podwyższenie poborów służbowych, tudzież petycę lekarzy pomocniczych tegoż szpitala o pomnożenie posad lekarzy pomocniczych, o podniesienie ich płacy, przyznanie dodatku drożyznianego, dodatku na mieszkanie z opałem i oświetleniem, wreszcie petycę urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie o podwyższenie płacy.

Tą samą uchwałą odstąpił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania również petycę prymaryuszów kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie o podwyższenie poborów służbowych i petycę urzędników tegoż szpitala o regulację płac.

W wykonaniu tej uchwały Wysokiego Sejmu wypracował Wydział krajowy szereg wniosków, kończących przedłożenie wymienione w tytule niniejszego sprawozdania.

We wnioskach tych pragnie Wydział krajowy wprowadzić w etatach obu kraj. szpitali powszechnych zmiany, mające na celu zapewnić personalowi lekarskiemu pracującemu w tych zakładach lepsze niż dotąd materyalne warunki pracy, usunąć słuszne powody powtarzanych od szeregu lat utyskiwań na ustalone uchwałą Wysokiego Sejmu jeszcze z r. 1875 płace i pobory, a w dalszem następstwie zapewnić obu interesowanym instytutcyom tem skuteczniejszą i wydatniejszą pracą całego personalu.

Obok tego celu przedłożenia wynikającego z uznania, iż wobec zmienionych w trzydziestoleciu warunków życia, koniecznem jest zmienić wysokość poborów wyznaczoną dla sił lekarskich, objął Wydział krajowy swem przedłożeniem także sprawę koniecznej reorganizacji etatów służby lekarskiej w obu krajowych szpitalach, którą to reorganizację trzeba dostosować do dzisiejszych, znacznie wzmożonych potrzeb i zadań tych zakładów i we wnioskach swych zaproponował powiększenie liczby sił w tych etatach, a nadto utworzenie na nowo posady chemika w szpitalu lwowskim.

Wreszcie uwzględniając w części żądania zawarte w petycyach urzędników obu szpitali, przedstawił Wydział krajowy wnioski:

1. podwyższenia płac aptekarzy w etatach służby administracyjnej w obu szpitalach stołecznych;

2. zrównania płac aplikantów kancelaryjnych w szpitalach krajowych we Lwowie i Krakowie z płacami aplikantów rachunkowych i manipulacyjnych Wydziału krajowego.

Komisya budżetowa rozpatrując wnioski powyższe Wydziału krajowego, musiała zbadać, o ile przez nie usunięte zostaną braki, usterki i niedomagania dotychczasowego ustroju obu zakładów, uznane przez Wydział krajowy w jego sprawozdaniu, a zarazem, o ile proponowane zmiany przyczynią się rzeczywiście do osiągnięcia celu, który Wydziałowi krajowemu w jego wnioskach przyświecał. -- Badanie to, z natury rzeczy konieczne, było w niniejszym wypadku tem bardziej nieodzownem, że Wysoki Sejm przydzielił Komisji szereg petycyj wniesionych przez interesowanych w tej sprawie, a zasługujących na rozważenie.

Petycje te są:

1. Ls. 165. Petycja lekarzy prymaryuszy kraj. szpitala powsz we Lwowie w sprawie regulacji płac lekarzy tegoż szpitala i rozciągnięcia postanowień statutu emerytalnego dla urzędników Wydziału krajowego z r. 1898 także na urzędników i sług szpitala we Lwowie;

2. Ls. 842. Petycja lekarzy pomocniczych kraj. szpitala we Lwowie o pomnożenie liczby lekarzy pomocniczych w szpitalu, unormowanie ich płac i adjutów, unormowanie sprawy urlopów;

3. Ls. 620/1907. Prymaryuszów szpitala św. Łazarza w Krakowie w sprawie podwyższenia poborów służbowych;

4. Ls. 568. Lekarzy pomocniczych szpitala św. Łazarza w Krakowie w sprawie powiększenia liczby tych lekarzy do 14, podwyższenia ich poborów, powiększenia liczby lekarzy praktykantów do 14 i innych szczegółowych warunków służby;

5. Ls. 452. Urzędników kraj. szpitala powszechnego we Lwowie o zrównanie ich poborów z urzędnikami Wydziału krajowego;

6. Ls. 569. Urzędników krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie o regulację płac i zmianę statutu emerytalnego;

7. Ls. 311. Dyetaryuszy kraj. szpitala we Lwowie o polepszenie bytu;

8. Ls. 680. Dyetaryuszy kraj. szpitala św. Łazarza o podwyższenie ich płac i zabezpieczenie na starość.

Zbadanie sprawy i rozważenie stosunków przedstawionych w powyższych petycjach, skłoniło Komisję budżetową do zmienienia w porozumieniu z Wydziałem krajowym niektórych ustępów wniosków pierwotnie przez Wydział krajowy przedstawionych. I tak proponuje Komisya budżetowa zamiast wniosku czwartego Wydziału krajowego, w myśl którego miałyby płaca roczna prymaryuszy w obu szpitalach wynosić 3000 K a przywiązane do niej pięcioletnie dodatki miałyby pozostać nadal w kwocie 400 K, tak jak to ustaliła uchwała Wys. Sejmu z 1875 r., ustanowienie płacy rocznej dla prymaryuszy w kwocie 3000 K, ale podwyższenie przywiązanych do nich trzech dodatków pięcioletnich do kwoty rocznej 600 K. W dalszej konsekwencji tej zmiany proponuje też Komisya podwyższenie dodatków pięcioletnich przywiązanych do płaoy dyrektorów w obu szpitalach z rocznych 600 K na 800 K. W ten sposób wniosek Komisji czyni w części zadość żądaniom wyrażonym w petycjach prymaryuszy obu szpitali, a podnosząc zdaniem Komisji w służszej mierze wynagrodzenie, ale w stosunku do lat w służbie spędzonych, czyni warunki materialne pracy interesowanych lekarzy, zbliżonemi do tych życzeń, które wyrazili w swych prośbach.

Podwyższenie takie nie przechodzi też granic tego, co przy dzisiejszym stanie skarbu krajowego uczynić można.

Dalej proponuje Komisya, uwzględniając żądanie zawarte w prośbie prymaryuszów szpitala lwowskiego, powzięcie uchwały rozszerzającej moc obowiązującą statutu emerytalnego dla urzędników Wydziału krajowego na dyrektorów, tudzież prymaryuszy obu szpitali powszechnych. Komisya budżetowa sądzi, że uchwalenie tego wniosku nie natrafi na opozycję wobec słuszności obowiązku kraju zapewnienia pracownikom, którzy jako lekarze bardziej jeszcze niż inni, narażają swe zdrowie w wykonywaniu swej służby, możliwie najkorzystniejszych warunków na wypadek spensjonowania, wysłużenia pełnych lat lub śmierci.

W obu tu omówionych wnioskach idzie tedy Komisya budżetowa dalej, niż poszedł w pierwotnych wnioskach Wydział krajowy.

Również odnośnie do postulatów wyrażonych w petycjach lekarzy pomocniczych starała się Komisya uwzględnić wszelkie słuszne żądania.

W etacie szpitala lwowskiego proponuje Komisya utworzenie 1 posady sekundaryusza I. klasy (jak wniosek Wydziału krajowego) i 3 posad sekundaryuszów

II. klasy, (Wydział krajowy proponował tu utworzenie tylko 2 posad), tak, że w myśl tego wniosku byłoby w etacie tym w przyszłości 20 posad sekundaryuszków, a w tem 10 I. kl. a również 10 II. kl.

Zmianę tę proponuje Komisya budżetowa w uwzględnieniu zachodzących w szpitalu stosunków frekwencyi i interesie zapewnienia prawidłowej obsługi chorych.

W szpitalu krakowskim, dla którego Wydział krajowy proponował powiększenie liczby sekundaryuszków o 1 posadę sekundaryusza I. klasy, zatrzymuje Komisya ten wniosek Wydziału krajowego bez zmiany, uznając liczbę 14 sekundaryuszków (7. I-ej i 7. II-ej klasy) za odpowiadającą tamtejszym stosunkom.

Obok powiększenia liczby posad sekundaryuszków uznała Komisya budżetowa za potrzebne i obecnymi stosunkami materyalnymi wskazane, przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosek podwyższenia obecnych płac sekundaryuszków do wysokości odpowiadającej dzisiejszym warunkom, a to podwyższając i płacę pobieraną i przyjętą przez Wydział krajowy wysokość relutum za pomieszkauie. W myśl wniosku Komisyi ma płaca sekundaryuszków I. klasy wynosić zamiast dzisiejszych 1.400 K odtąd po 1.600 K rocznie, płaca sekundaryuszków II. klasy zamiast dzisiejszych 1.200 K odtąd rocznie 1.400 K, a relutum za mieszkanie ma zamiast 300 koron wynosić 400 koron rocznie.

W ten sposób — mniema Komisya — czyni jej wniosek zadość uzasadnionym żądaniam, a jakkolwiek nie uwzględnia w całej pełni żądań przedstawionych w petycyach interesowanych lekarzy, to jednak poprawia istniejący stan rzeczy wydatnie i mamy nadzieję skutecznie.

Z kolei zajęła Komisya także poruszona w petycyach sprawa unormowania adjutów lekarzy pracujących w szpitalach. Wniosek Wydziału krajowego obejmuje jedynie powiększenie liczby adjutów (po 600 K rocznie) o dwa dla każdego z szpitali omawianych, tak, że w każdym z tych szpitali byłoby do dyspozycyi po 10 adjutów po 600 K rocznie.

Tę liczbę adjutów zatrzymuje też Komisya budżetowa w swym wniosku. Jakkolwiek bowiem w petycyach interesowanych zawarte żądania dalej idą (petycyja lekarzy pomocniczych lwowskiego szpitala domaga się 15 adjutów, a petycyja lekarzy szpitala krakowskiego 14 adjutów), to jednak Komisya budżetowa po porozumieniu z Wydziałem krajowym, a nadto po uwzględnieniu ryczałtu wskazanego w Rubryce VI. budżetu wydatków każdego z tych szpitali na remuneracye dla bezpłatnych praktykantów lekarskich w kwocie 2.000 K nie może Wysokiemu Sejmowi przedkładać dalej idącego wniosku.

Nadto uznała Komisya — uwzględniając wywody w petycyach interesowanych zawarte, a zarazem pragnąc obu szpitalom krajowym zapewnić tem skuteczniejszą pomoc w młodych siłach praktykantów — potrzebę normy, wedle której byłoby tym siłom zapewnione stałe roczne podwyższenie dochodów.

W petycyjach interesowanych przedstawiono żądanie „by każdy lekarz w dwa miesiące po wstąpieniu otrzymał adjutum w kwocie 600 K, z tem, że adjutum to wzrastać ma co roku po 200 K aż do wysokości płacy sekundaryusza II-ej klasy“.

Komisya budżetowa, jak już zaznaczono w zasadzie, uznała to żądanie za słuszne, nie mogła jednak zgodzić się na owe określenie kalendarzowe czasu, w którym przyznanie adjutum ma nastąpić, sądzi bowiem, że chwilą przyznania adjutum po wstąpieniu lekarza na praktykę może być tylko chwila, kiedy praktykant stał się dla zakładu użyteczną siłą, a ten czas zawsze w miarę indywidualności będzie odmiennym, a zatem przez ustanowienie jednolitego terminu kalendarzowego dla wszystkich określić się nie da.

Dlatego przedkłada Komisya Wysokiemu Sejmowi wniosek uchwały stwarzającej dla praktykantów w obu omawianych szpitalach możność posuwania się w poborach o 200 K corocznie aż do kwoty 1.400 K, z opuszczeniem jednakże owego kalendarzowego terminu.

W petycyjach interesowanych podniesiono jeszcze sprawę przyznania wszystkim lekarzom pomocniczym w szpitalach krajowych we Lwowie i w Krakowie prawa corocznego urlopu dla wypoczynku.

Jakkolwiek żądanie to zdaje się być zresztą słusznem wobec natężającej pracy lekarzy w szpitalach, to jednak Komisya nie może Wysokiemu Sejmowi przedstawić pozytywnego wniosku w tej sprawie, rzecz bowiem nie należy do kom-

petencyi Wysokiego Sejmu, ale może i powinna być unormowaną tylko w drodze rozporządzenia Wydziału krajowego.

Przechodząc do omawiania petycyi urzędników i dyetaryuszów krajowych szpitali we Lwowie i w Krakowie, Komisya budżetowa przedkłada Wysokiemu Sejmowi jedynie wnioski przekazania tych petycyi Wydziałowi do zbadania i przedłożenia wniosków na najbliższej sesji sejmowej.

Petentom urzędnikom szpitali chodzi w petycyach o zrównanie ich pobrań z poborami urzędników Wydziału krajowego odpowiednich rang, zniżenie lat służyć, wprowadzenie kwadrienów, rozszerzenie mocy statutu emerytalnego z r. 1898 także na urzędników szpitali. Sprawa wymaga zupełnie dokładnego porównania pracy i warunków proszących o zrównanie z pracą tych, z którymi mieliby być zrównani. Komplikuje to porównanie fakt, że urzędnicy szpitali pobierają emolumenta, których urzędnicy Wydziału krajowego nie pobierają. Zdaniem Komisji zatem rzecz wymaga szczegółowego zbadania.

Podobnie ma się rzecz ze sprawą polepszenia doli dyetaryuszów i Komisya w tej sprawie także w jej obecnym stadium nie może Wysokiemu Sejmowi przedłożyć merytorycznego wniosku lecz musi oczekiwać wniosków Wydziału krajowego opartych na zbadaniu i rozważeniu sprawy, w których winny też znaleźć wytłumaczenie różnice zachodzące między wynagrodzeniem dyetaryuszów w szpitalu krakowskim a lwowskim.

Opierając się na powyższem sprawozdaniu, wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm ustanawia płace prymaryuszów krajowego szpitala powszechnego we Lwowie tudzież krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie w kwocie 3.000 K rocznie, i dodatki pięcioletnie w kwocie po 600 K rocznie każdy.

II. Sejm ustanawia w etacie krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie wysokość dodatków pięcioletnich połączonych z posadą dyrektorów tych szpitali na kwotę 800 K rocznie w miejsce dotychczasowych dodatków pięcioletnich po 600 K rocznie.

III. Sejm ustanawia napowrót w etacie służby lekarskiej krajowego szpitala powszechnego we Lwowie posadę chemika szpitala z płacą 2.400 K rocznie, oraz z prawem do trzech dodatków pięcioletnich po 300 K rocznie.

IV. Sejm przyznaje kierownikom oddziału chorób zakaźnych krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie charakter i pobory prymaryuszów, przy równoczesnem jednak odjęciu dodatku osobistego przyznanego kierownikowi szpitala lwowskiego w kwocie 800 K. rocznie.

V. Sejm ustanawia:

a) w etacie służby lekarskiej pomocniczej krajowego szpitala powszechnego we Lwowie jeszcze jedną posadę sekundaryusza I. klasy i 3 posady sekundaryuszów II. klasy;

b) w etacie służby lekarskiej pomocniczej krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie jeszcze jedną posadę sekundaryusza I. klasy.

VI. Sejm ustanawia w etatach służby lekarskiej pomocniczej krajowego szpitala powszechnego we Lwowie i krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie płace:

a) sekundaryusza I. klasy w kwocie 1.600 K rocznie;

b) sekundaryusza II. klasy w kwocie 1.400 K rocznie — i prawa do poboru relutum za pomieszkowanie w kwocie 400 K rocznie bez względu na klasę a to do czasu, zanim sekundaryuszom tym oddane zostanie pomieszkowanie z opałem i światłem w relutum.

VII. Sejm zatwierdza wstawione do preliminarza budżetu krajowego, szpitala powszechnego we Lwowie i krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie kredyty na dalsze dwa adjuta dla każdego z tych szpitali.

VIII. Adjuta ustanowione dla praktykantów lekarskich w krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie i krajowym szpitalu św. Łazarza w Krakowie przyznawane w miarę stwierdzonej w służbie użyteczności praktykanta dla szpitala, winny być corocznie w ciągu służby podwyższane o kwotę 200 K. Suma adjutum pobieranego przez praktykanta lekarskiego nie może przenosić 1.400 K rocznie.

IX. Sejm ustanawia w etacie służby administracyjnej szpitali krajowych we Lwowie i Krakowie płacę aptekarzy po 2.200 K
 rocznie przy równoczesnem odjęciu obecnie pobieranych przez tychże dodatków osobistych a to we Lwowie w kwocie 400 K
 w Krakowie zaś w kwocie 200 „ rocznie.

Dotychczasowe dodatki aktywalne i pięcioletnie tych funkcyonaryuszów pozostają nadal niezmienione.

X. Sejm zatwierdza wniosek Wydziału krajowego na zrównanie płac aplikantów kancelaryjnych w szpitalach krajowych we Lwowie i w Krakowie z płacami aplikantów rachunkowych i manipulacyjnych Wydziału krajowego, o ile aplikanci przy szpitalach, skutkiem przydzielenia ich do czynności w Izbach przyjęcia, nie otrzymują prócz płacy przywiązanych do tych czynności emolumentów w naturze.

XI. Petycje urzędników krajowego szpitala powszechnego we Lwowie, urzędników krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie, dyetaryuszy krajowego szpitala we Lwowie i dyetaryuszy krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie Ls. 452, 569, 311 i 680 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedstawienia wniosku na najbliższej sesyi sejmowej.

Zastępca przewodniczącego:

K. Badeni.

Sprawozdawca:

Loewenstein.

